

Jeanette Eckerblad

Kort svensk sammanfattning till Demensförbundet.

Hög symptombörda hos multisjuka äldre

Kroniska sjukdomar tenderar att öka vid stigande ålder och äldre personer med kroniska sjukdomar erfar ofta många besvärade symptom. Att leva med många samtidigt förekommande symptom har i tidigare studier visat sig leda till en betydande försämring av den hälsorelaterade livskvalitén. Människor som lever med en hög symptombörda har ett högre vårdutnyttjande än andra personer och tvingas oftare besöka akutmottagningen, de vårdas oftare på sjukhus och måste oftare än andra flytta till särskilt boende då de ej längre klarar av att bo kvar i eget boende. För att få en ökad förståelse för hur det dagliga livet ter sig för äldre personer med flera samtidigt förekommande sjukdomar genomfördes en kvalitativ studie baserad på intervjuer med 20 personer vilka alla bodde kvar i eget hem. Deltagarna i studien var mellan 79-89 år och hade i snitt 12 symptom per person. Studien beskriver fenomenet "att leva med en hög symptom börda".

Resultatet av studien visar att personer med kronisk sjukdom, erfar många samtidigt förekommande symptom. Symptombördan hos de multisjuka äldre var hög och ihållande över tid. Att leva med en hög symptombörda beskrevs av de multisjuka äldre som en oändlig kamp där de tvingades att antingen anpassa sig till, eller uthärda den situation de befann sig i. "Att anpassa och uthärda" tolkades som det övergripande temat i studien. Deltagarna beskrev att de kände sig otillräckliga och begränsade, de kände sig beroende och uppgivna. Den höga symptombördan fick konsekvenser för det dagliga livet. Den beskrevs skapa en känslomässig skörhet, där kroppen svek och det liv de en gång haft var borta för alltid. För att om möjligt kunna minska på symtomförekomst och symptombördan, bör vårdpersonal och kommunicera symptom med de multisjuka äldre. Ett sätt att fånga både generella och sjukdomsspecifika symptom är att använda validerade skattningsskalor.